

Sygn. akt: III U 607/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2015r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Monika Obrębska
Protokolant:	sekretarz sądowy Przemysław Dudziński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 listopada 2015r. w O.

sprawy z odwołania A. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek odwołania A. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 28.07.2015r. **znak** (...) -SER- (...)

orzeka:

oddala odwołanie

Sygn. akt III U 607/15

UZASADNIENIE

W dniu 1.07.2015 r. A. G. złożyła w Oddziale ZUS w P. wniosek o ustalenie uprawnień do świadczenia przedemerytalnego.

Po rozpoznaniu tego wniosku, decyzją z dnia 31.08.2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił A. G. prawa do tego świadczenia wskazując, że nie udowodniła ona wymaganego okresu ubezpieczenia – 35 lat, w związku z czym nie został spełniony warunek do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego, wynikający z art. 2 ust. 1 pkt. 5 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych. Do okresu ubezpieczenia ZUS nie zaliczył okresu od 25.06.1981 r. do 28.02.1984 r., tj. pracy w gospodarstwie rolnym rodziców odwołującej, gdyż brak było informacji czy wnioskodawczyni uczęszczała w tym okresie do szkoły oraz jaka była odległość szkoły od miejscowości, w której znajdowało się gospodarstwo rolne oraz wnioskodawczyni nie była zameldowana w miejscowości, w której było położone gospodarstwo rolne. Ponadto A. G. nie była ubezpieczona jako domownik rolnika od 01.01.1983r. ZUS wskazał też, że trudno uznać, że stosunek pracy ustał w związku z likwidacją stanowiska pracy z przyczyn organizacyjnych, skoro ilość pracowników zatrudnionych po 27.12.2014r. nie uległa zmniejszeniu.

A. G. decyzję powyższą zaskarżyła, wnosząc od niej odwołanie. W uzasadnieniu odwołania podniosła, że niesłusznie do stażu pracy nie zaliczono jej okresu od 25.06.1981r. do 28.02.1984r., gdyż w rzeczywistości w tym okresie nie uczęszczała do szkoły, tylko na stałe mieszkała i pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że ilość pracowników u ostatniego pracodawcy odwołującej tj. w (...) s.c. K. M., K. Ł. po 27.12.2014r. nie uległa zmniejszeniu, w związku z czym nie został spełniony warunek do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego, wynikający z art. 2 ust. 1 pkt. 5 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych. Organ rentowy nie dał wiary odwołującej, iż stosunek pracy rzeczywiście został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Poza tym ZUS nie zaliczył odwołującej do okresu ubezpieczenia okresu od 25.06.1981r. do 28.02.1984r., ponieważ odwołująca nie wskazała czy uczęszczała do szkoły w powyższym okresie oraz jaka była odległość szkoły od miejscowości, w której położone było gospodarstwo rolne. Ponadto A. G. nie była ubezpieczona jako domownik rolnika od 01.01.1983r.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan faktyczny:

A. G. urodziła się (...) W okresie od dnia 01.01.1983 r. do 28.02.1984 r. za odwołującą nie była odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne rolników jako domownika. A. G. w okresie od 2.01.2014 r. do dnia 27.12.2014 r. była zatrudniona w (...) s.c. K. M., K. Ł. jako pracownik serwisu sprzątającego. W świadectwie pracy wskazano, że stosunek pracy ustał na zasadzie art. 30 § 1 pkt 2 kp – za wypowiedzeniem dokonany przez pracodawcę w związku z likwidacją stanowiska pracy z przyczyn organizacyjnych. Do dnia rozwiązania stosunku pracy A. G. udowodniła okres ubezpieczenia w wymiarze 32 lat, 5 miesięcy i 9 dni. Od dnia 30.12.2014r. A. G. została zarejestrowana jako bezrobotna w PUP w O.. W okresie od 30.12.2014r. do 27.06.2015r. (przez okres 180 dni) odwołująca pobierała zasiłek dla bezrobotnych i w okresie pobierania zasiłku nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych oraz złożyła wnioski o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych tj. w dniu 1.07.2015r.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty z akt rentowych, informację z UG w Z. i zeznania odwołującej.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Odwołanie A. G. jest niezasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że podstawą do ubiegania się przez odwołującą o prawo do świadczenia przedemerytalnego jest art. 2 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy z dnia 30.04.2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, zgodnie z którym prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 cytowanej wyżej ustawy za okres uprawniający do emerytury, o którym mowa w ust. 1, uważa się okres ustalony zgodnie z przepisami art. 5-9, art. 10 ust. 1 oraz art. 11 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 2 ust. 3 cytowanej ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, stanowi z kolei, że świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki: nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna; w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych; złożyła wnioski o

przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również, traktując je jako okresy składkowe, okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki oraz przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7 ustawy są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

W przedmiotowej sprawie poza sporem pozostawało, że z dniem 27.12.2014r. został z odwołującą rozwiązany stosunek pracy z (...) s.c. K. M., K. Ł.. Dokumentacja z akt rentowych potwierdza też, że od dnia 30.12.2014r. odwołująca została zarejestrowana jako bezrobotna i jest nią nadal. Poza sporem pozostawało też, że w okresie od 30.12.2014r. do 27.06.2015r. odwołująca pobierała zasiłek dla bezrobotnych i w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych oraz złożyła wnioski o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Przedmiotem sporu w przedmiotowej sprawie była natomiast zasadność zaliczenia do stażu ubezpieczeniowego okresu od 25.06.1981 r. do 28.02.1984 r., czyli okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców odwołującej. Organ rentowy zakwestionował również zapis w świadectwie pracy, zgodnie z którym stosunek pracy ustał w związku z likwidacją stanowiska pracy z przyczyn organizacyjnych, podnosząc że ilość pracowników zatrudnionych po 27.12.2014 r. nie uległa zmniejszeniu.

Odnosząc się do pierwszej ze spornych kwestii, wskazać należy, że problem pracy w gospodarstwie rolnym był wielokrotnie przedmiotem rozważań w orzecznictwie sądowym. W judykaturze wykształcił się pogląd, iż o uwzględnieniu przy ustalaniu prawa do świadczeń emerytalno-rentowych okresów pracy w gospodarstwie rolnym sprzed 1.01.1983 r. przesądza wystąpienie dwóch okoliczności tj. wykonywanie czynności rolniczych powinno odbywać się zgodnie z warunkami określonymi w definicji legalnej „domownika” z art. 6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników tj. osoby bliskiej domownikowi, która ukończyła 16 lat, pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie tego gospodarstwa albo w bliskim sąsiedztwie oraz stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana stosunkiem pracy oraz czynności te muszą być wykonywane w wymiarze nie niższym niż połowa ustawowego czasu pracy, tj. minimum 4 godziny dziennie (vide np. wyrok Sądu Najwyższego z 28 lutego 1997 r., II UKN 96/96, OSNAOiUS 1997, nr 23, poz. 473). O ile jednak wystarczającym warunkiem dla uznania okresu pracy w gospodarstwie rolnym przed dniem 1.01.1983 r. jest wykazanie wykonywania czynności rolniczych zgodnie z warunkami określonymi w definicji legalnej "domownika", o tyle **od dnia 1.01.1983 r., możliwość zaliczenia pracy domowników w gospodarstwie rolnym, jako okresu uzupełniającego, uzależniona została od opłacania za nich przez rolnika składki na ubezpieczenie społeczne rolników.** Powyższe wynika z faktu, że obowiązek opłacania przez rolnika składek na ubezpieczenia społeczne domowników został wprowadzony z dniem 1.01.1983 r. w wyniku rozwiązań przyjętych w art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 14.12.1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych oraz ich rodzin. Biorąc po uwagę powyższe nie może budzić wątpliwości, że począwszy od dnia 1.01.1983r. możliwość zaliczenia pracy domownika w gospodarstwie rolnym jako okresu uzupełniającego uzależniona została od opłacania za niego przez rolnika składki na ubezpieczenie społeczne rolników (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 31.05.2012 r., sygn. akt III AUa 1916/11, POSAG 2013/1/153-166).

Z zaświadczenia KRUS dotyczącego okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników wynika, że okres od 01.01.1983 r. do 28.02.1984 r. nie został uwzględniony odwołującej jako okres podlegania ubezpieczeniu. Z informacji uzyskanej z Urzędu Gminy Z. wynika, że za odwołującą jako domownika nie były opłacane składki w okresie od

01.01.1983 r. do 28.02.1984 r. jako domownika (vide k. 23). Również odwołująca w swoich zeznania przyznała, że nigdzie w dokumentach nie zostało wyszczególnione, że były za nią oprowadzone składki jako za domownika od dnia 01.01.1983 r. (vide zeznania k. 15v).

W związku powyższym nie może budzić wątpliwości, że powyższego okresu od dnia 01.01.1983 r. do 28.02.1984 r. (tj. 1 rok, 1 miesiąc i 28 dni), nie można odwołującej zaliczyć do stażu pracy.

Biorąc pod uwagę powyższe bezprzedmiotowe okazało się prowadzenie postępowania mającego na celu ustalenie czy w okresie od dnia 25.06.1981r. do 31.12.1982r. odwołująca pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców, gdyż okres ten wynosi 1 rok, 6 miesięcy i 6 dni. Nawet gdyby powyższy okres zaliczyć do stażu pracy odwołującej to łącznie z okresem uznanym przez ZUS wyniósłby on łącznie 33 lata, 11 miesięcy i 15 dni, zamiast wymaganych 35 lat. Stąd Sąd na podstawie art. 217 § 3 k.p.c. oddalił wniosek odwołującej o przesłuchanie świadków na okoliczność pracy w gospodarstwie rolnym rodziców. Z tych samych przyczyn bezprzedmiotowe okazało się prowadzenie postępowania mającego na celu ustalenie jaka była rzeczywista przyczyna rozwiązania stosunku pracy z odwołującą i czy stosunek pracy został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd w oparciu o art. 477¹⁴§1 kpc oddalił odwołanie A. G. od decyzji z dnia 28.07.2015 r., gdyż jest ona zasadna i odpowiada prawu.